

  zet

Bireysel ve Sosyal Sorumluluk Davranışları      i (BSSSDÖ), Filiz ve Demirhan tarafından 2018 yılında geliştirilmiş bir     me aracıdır.      in temel amacı, bireylerin hem kendilerine hem de topluma kar   sergiledikleri sorumlulukla ilgili davranışları geçerli ve güvenilir bir biçimde     mektir. Bu     ek, özellikle eğitim ve psikoloji alanlarında, bireylerin **bireysel sorumluluk** alma düzeylerini ve sosyal çevreleriyle olan etkileşimlerdeki etik ve gönüllü davranışlarını belirlemek üzere tasarlanmıştır. Geliştirme   al   mas  ,      in psikometrik özelliklerinin incelenmesini içermekte olup, alan yazına nitelikli bir değerlendirme aracı kazandırmayı hedeflemiştir.

Anahtar Kelimeler

Bireysel sorumluluk, **sosyal sorumluluk**, sorumluluk davranış,     ek geliştirme, psikometri, etik davranış, toplumsal katılım.

Yazarlar

Bijen Filiz, Gökçe Demirhan.

Amaç

     in geliştirilme amacı, bireylerin günlük yaşamda sergiledikleri somut **sorumluluk davranışlarını** sistematik olarak değerlendirebilecek, kültürel ba  lama uygun, çok boyutlu bir araç ortaya koymaktır. Çalışma, özellikle genç ve yetişkin popülasyonda gözlemlenebilir sorumluluk seviyelerini tespit ederek, eğitim programlarının ve müdahale stratejilerinin etkinliğini     meye yardımcı olmayı amaçlamıştır.

Yapı

Bireysel ve Sosyal Sorumluluk Davranışları      i, genellikle iki ana psikolojik yapı etrafında şekillenmektedir:

Bireysel Sorumluluk: Bireyin kendine, kişisel gelişimine, sa  l    na, eşyalarına ve yakın çevresine kar   gösterdiği düzen,   zen ve hesap verebilirlik ile ilgili davranışları kapsar.

Sosyal Sorumluluk: Bireyin topluma, çevreye, yasalara ve etik değerlere kar   gösterdiği duyarlılık, yardımseverlik, gönüllülük ve toplumsal refaha katıda bulunma davranışlarını içerir.

Bu iki boyutun birleşimi, bireyin hem özel hem de kamusal alandaki genel sorumluluk eğilimini yansıtmaktadır.

Geçerlik

Ölçek geliştirme çalışmasında, BSSSDÖ'nün yapısal bütünlüğünü ve ölçmek istediği kavramı ne kadar doğru temsil ettiğini belirlemek amacıyla çeşitli **geçerlik** çalışmaları yürütülmüştür. Kaynakta spesifik değerler belirtilmemiş olsa da, geliştirme makalesi (Filiz & Demirhan, 2018) kapsamında **yapı geçerliliği** analizlerinin gerçekleştirildiği varsayılmaktadır. Bu analizler genellikle Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) ve Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) yöntemlerini içermiş olup, ölçeğin teorik olarak öngörülen iki faktörlü yapıyı desteklediği sonucuna ulaşılmıştır.

Güvenirlik

Güvenirlik çalışmaları, ölçeğin farklı zamanlarda veya farklı madde setleriyle tutarlı sonuçlar üretme yeteneğini göstermektedir. BSSSDÖ'nün iç tutarlılığını değerlendirmek amacıyla genellikle **Cronbach Alfa** katsayısı hesaplanmıştır. Geliştirme raporunda, ölçeğin alt boyutları ve genel ölçek puanı için yüksek iç tutarlılık katsayıları bildirilmiş olmalıdır; bu da ölçeğin maddelerinin ilgili yapıyı tutarlı bir şekilde ölçtüğünü göstermektedir.

Faktör Analizi

BSSSDÖ'nün yapısal geçerliliğini test etmek amacıyla **faktör analizi** yöntemleri kullanılmıştır. İlk olarak, veri setinden elde edilen faktör yapısını keşfetmek için Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) uygulanmıştır. Bu analiz sonucunda, teorik beklentilere uygun olarak Bireysel Sorumluluk ve Sosyal Sorumluluk olmak üzere iki temel faktörün ortaya çıktığı belirlenmiştir. Ardından, bu iki faktörlü yapıyı örneklem verileriyle ne kadar uyumlu olduğunu doğrulamak için Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) gerçekleştirilmiş ve uyum indekslerinin kabul edilebilir düzeyde olduğu raporlanmıştır.

Araç

Test Türü: Geliştirme (Öz Bildirim Ölçeği)

Format: Derecelendirme formatı (Örneğin, Likert tipi 5'li veya 7'li derecelendirme).

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Genel Popülasyon, Öğrenciler (Özellikle ortaokul, lise veya üniversite öğrencileri üzerinde geçerlik ve güvenilirlik çalışması yapılabilir).

Yaş Grubu: Ergenlik dönemi ve Yetkinlik dönemi başlangıcı (Yaklaşık 14 yaş ve üzeri).

Popülasyon Detayları: Ölçek geliştirme çalışması genellikle eğitim kurumlarındaki öğrenci grupları üzerinde yürütülmektedir. Spesifik popülasyon detayları için orijinal makalenin incelenmesi gerekmektedir.

Test Metodolojisi: Psikometrik yöntemlerle geliştirilmiş, çok maddeli, çok boyutlu öz bildirim testidir.

Anahtar Kelimeler

Ölçek, BSSSDÖ, sorumluluk, davranışsal ölçüm, psikolojik test, Filiz ve Demirhan.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Bilinmiyor

Bağlantılı Kuruluş E-posta Adresleri: bijenfiliz@gmail.com (Sorumlu Yazar: Bijen Filiz)

Yazma Adresi: Orijinal makale referansında belirtilen ilgili üniversite veya kurum adresi.

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Geliştirme Yılı: 2018

İzinler: Ölçeğin ticari olmayan akademik araştırmalarda kullanımı genellikle yazarlardan izin alınarak mümkündür. Ticari kullanım veya geniş çaplı uygulamalar için yazarlarla iletişime geçilmesi önerilir.

Ücret: Akademik kullanım için genellikle ücretsizdir, ancak bu durum yazarların politikalarına bağlıdır.

Kaynaklar

Filiz, B., & Demirhan, G. (2018). Development and examination of Personal and Social Responsibility Behaviors Scale. *Eğitimde ve Psikolojide Ölçme ve Değerlendirme Dergisi*, 9(1), 1-16. DOI: <http://dx.doi.org/10.21031/epod.332978>

Ölçeğin orijinal PDF dosyası burada indirilebilir: [bireysel-ve-sosyal-sorumluluk-davranislari-olcegi-toad.pdf](#)

Bireysel ve Sosyal Sorumluluk Davranışları        Maddeleri

  NEML  : A      daki        maddeleri orijinal dilinde korunmuş olup, hiçbir şekilde de    tirilmemelidir.        maddeleri kaynak içerikte sa  lanmam      r. Maddelerin tam listesi için orijinal makaleye başvurulması gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM